

Temat: Rewolucja Solidarności 1980-1981

	Znak „Solidarność” stał się symbolem walki o wolność.
---	---

Cel lekcji: dowiesz się o okolicznościach powstania pierwszego niezależnego związku zawodowego w powojennej Polsce.

NaCoBeZu:

- wymieniasz przyczyny strajków z 1980r.
- omawiasz rolę Lecha Wałęsy w wydarzeniach sierpniowych
- wyjaśniasz czym była „Solidarność”
- wiesz czym były i czego dotyczyły 21 postulaty
- wiesz kim był Wojciech Jaruzelski

Proszę przeczytajcie poniższy tekst, przepiszcie go w zeszycie jako notatkę (NIE przepisujemy informacji zaznaczonych kursywą)

(Jeśli ktoś chce i ma taką możliwość może tę notatkę wydrukować i wkleić do zeszytu).

Temat: Rewolucja Solidarności 1980-1981

1. W lipcu 1980r. w wielu zakładach wybuchły strajki (powód: podwyżki cen żywności):
  - a. w sierpniu 1980r. zastrajkowała Stocznia Gdańska (bezpośrednią przyczyną było wyrzucenia z pracy działaczki WZZ – Anny Walentynowicz)

W lipcu 1980r. przez Polskę przeszła fala strajków, która znalazła swa kulminację właśnie na Wybrzeżu. Tym razem robotnicy nie popełnili błędu z grudnia 1970r. i nie wyszli na ulicę. Przebywali stale na terenie zakładu był to tzw. strajk okupacyjny)

- b. do stoczniowców przyłączyły się inne zakłady pracy- ich przedstawiciele utworzyli Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS) na czele z **Lechem Wałęsą:**

- sformułowano **21 postulatów**(konkretne żądania do władzy)

Strajkujący wysunęli nie tylko żądania typowe dla ludzi niezadowolonych ze swego bytu. Domagali się zalegalizowania przez komunistów niezależnych związków zawodowych. Już dwukrotnie (w 1956 i 1970r.) PZPR potępiała okres „błędów i wypaczeń” i obiecywała „socjalizm z ludzką twarzą”

Władze komunistyczne nie potrafiły poradzić sobie z zaistniałą sytuacją. Nie zdecydowały się na użycie siły wobec strajkujących w obawie przed rozlewem krwi, ale nie chciały też uznać 21 postulatów. Jednak strajkujący nie ustępowali. Trwało to prawie miesiąc.

Kilka postulatów zawiera tekst źródłowy w podręczniku str. 185. Proszę przeczytać je. Dokładną analizą tego tekstu zajmiemy się na lekcji powtórzeniowej.

- 30 sierpnia 1980r. podpisano porozumienie ze szczecińskim MKS , 31 sierpnia z gdańskim, a 3 września w Jastrzębiu na Górnym Śląsku.

Postulaty protestujących zostały przyjęte przez władze.

W konsekwencji walk wewnątrzpartyjnych trzy dni później Edward Gierek został odsunięty od władzy. Zastąpił go Stanisław Kania, który objął stanowisko I sekretarza KC PZPR.

- c. w wyniku strajków sierpniowych na Wybrzeżu (1980r) powstał **Niezależny Samorządny Związek Zawodowy (NSZZ) „Solidarność”**

„Solidarność” to pierwszy, niezależny od władzy związek zawodowy w powojennej Polsce; na jego czele stanął elektryk ze Stoczni Gdańskiej -**Lech Wałęsa** (późniejszy prezydent Polski –postać znana Wam już zapewne z wiedzy o społeczeństwie.)

Ważne wydarzenia tamtych dni i sylwetkę przywódcy strajku przybliży Wam krótki film

<https://www.youtube.com/watch?v=RwElz7hOVvQ>

Do Solidarności wstąpiło 10 mln Polaków! Związek ten pośredniczył między pracownikami a pracodawcą. Stał się także ruchem społecznym, który reprezentował obywateli wobec komunistycznego państwa i walczył o ich interesy. Z Solidarnością wiązali się wszyscy, którym bliska była idea suwerenności Polski.

2. Władze pragnęły zlikwidować „Solidarność” (były też naciski ze strony ZSRR)

Więcej informacji na ten temat na str. 186 (rozdział PZPR)

3. Jesienią w 1981r. funkcje I sekretarza KCPZPR objął Wojciech Jaruzelski – zwolennik siłowej rozprawy z „Solidarnością”

W lutym 1981r. w rządzie nastąpiły ważne zmiany personalne: premierem został gen. Wojciech Jaruzelski, pełniący jednocześnie funkcję zwierzchnika sił zbrojnych. Wzrosła wówczas liczba prowokacji ze strony władz, na które „Solidarność” reagowała kolejnymi strajkami. Jednocześnie wzmożyły się naciski ze strony ZSRR, obawiającego się przeniesienia „polskiej zarazy” na obszar całej Europy Środkowo-Wschodniej. Wymownym ich świadectwem stały się ćwiczenia wojsk Układu Warszawskiego, które odbyły się na terenie Polski wiosną 1981r.

Biogram Wojciecha Jaruzelskiego znajduje się na str.187. Proszę zapoznajcie się z nim.

Zadanie domowe

Przeczytaj rozdział „Gospodarka w kryzysie” str.188

- Zwróć uwagę jakich produktów żywnościowych brakowało w PRL-u
- Odczytaj, co i w jakiej ilości można było kupić na kartki
- Zapytaj swoich dziadków, czy zdarzało im się stać kolejce przed sklepem i jakie artykuły kupowali po dojściu do lady.